

خدا، جهان و انسان در قرآن

پژوهشی در افعال الهی و آثار آن در جهان و زندگی انسان

www.ketab.ir

دکتر محمدباقر سعیدی روش

پاییز ۱۴۰۰

Saedi Roshan, Mohammad bagher

سعیدی روشن، محمدباقر، ۱۳۴۰

خدا، جهان و انسان در قرآن: پژوهشی در افعال الهی و آثار آن در جهان و زندگی انسان / محمدباقر سعیدی روشن. — قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه: دانشگاه آزاد اسلامی استان قم، ۱۴۰۰.

چهارده، ۳۷۰ص. — (پژوهشگاه حوزه و دانشگاه: ۵۸۹: قرآن پژوهی: ۸۲)

ISBN: 978-600-298-326-8

بها: ۷۰۰۰۰۰ ریال

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه. ص. [۳۴۷] - ۳۵۴.

نمایه.

عنوان دیگر: پژوهشی در افعال الهی و آثار آن در جهان و زندگی انسان.

۱. خدا -- صفات -- جنبه های قرآنی. ۲. God -- Attributes -- Qur'anic aspects. ۳. هستی شناسی -- جنبه های

قرآن، ۴. Qur'anic teaching -- Ontology. ۵. توحید -- جنبه های قرآنی. ۶. Tawhid (Unity of God) --

Qur'anic teaching * ۷. جبر و اختیار -- جنبه های قرآنی. ۸. Free will and determinism -- Qur'anic teaching.

۹. قضا و قدر -- جنبه های قرآنی. ۱۰. Fate and fatalism -- Qur'anic teaching. ۱۱. انسان -- آفرینش -- جنبه های

قرآنی. ۱۲. Human beings -- Creation -- Qur'anic teaching. الف. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه. ب. دانشگاه آزاد

اسلامی واحد قم. ج. عنوان.

۲۹۷/۱۵۹

BP۱۰۲/۱

۷۳۲۵۱۱۷

شماره کتابشناسی ملی

خدا، جهان و انسان در قرآن؛ پژوهشی در افعال الهی و آثار آن در جهان و زندگی انسان

مؤلف: محمدباقر سعیدی روشن (دانشیار پژوهشگاه حوزه و دانشگاه)

ناشران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و دانشگاه آزاد اسلامی استان قم

صفحه آرای: تحریر اندیشه

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۰

تعداد: ۵۰۰ نسخه

لیتوگرافی: سعیدی

چاپ: قم - سبحان

قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و دانشگاه آزاد اسلامی استان قم محفوظ و نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است.

قم: ابتدای شهرک پردیسان، بلوار دانشگاه، نبش میدان علوم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تلفن: ۰۲۵-۳۲۱۱۱۱۰۰

(انتشارات ۳۲۱۱۱۳۰۰) نمابر: ۳۲۸۰۳۰۹۰، ص. پ. ۳۱۵۱-۳۷۱۸۵

تهران: خ انقلاب، بین وصال و قدس، کوی اسکو، پلاک ۴، تلفن: ۶۶۴۰۲۶۰۰

www.rihu.ac.ir

info@rihu.ac.ir

http://rihu.ac.ir/fa/book فروشگاه اینترنتی:

مرکز پخش: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۲۷، تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۲۶۳۵-۶

قم: ابتدای شهرک پردیسان، بلوار دانشگاه، دانشگاه آزاد اسلامی استان قم، ۰۲۵-۳۲۸۰۷۰۷۰

qom-iau.ac.ir

سخن ناشران

نیاز گسترده دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی به منابع و متون درسی در رشته‌های علوم انسانی و محدود بودن امکانات مراکز علمی و پژوهشی که خود را موظف به پاسخگویی به این نیازها می‌دانند، ایجاب می‌کند امکانات موجود با همکاری دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی در مسیر اهداف مشترک به خدمت گرفته شوند و افزون بر ارتقای کمی و کیفی منابع درسی و جلوگیری از دوباره کاری، گامی در مسیر تولید دانش‌های مربوط برداشته شود؛ ازاین‌رو، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و دانشگاه آزاد اسلامی برای نیل به هدف یادشده، نخستین اثر مشترک خود را با عنوان «خدا، جهان و انسان در قرآن؛ پژوهشی در افعال الهی و آثار آن در جهان و زندگی انسان» به جامعه علمی کشور عرضه می‌گردد.

از استادان و صاحب‌نظران ارجمند تقاضا می‌شود با همکاری، راهنمایی و پیشنهادهای اصلاحی خود، ما را در جهت ارتقای کیفی کتاب حاضر و تدوین دیگر آثار موردنیاز جامعه دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران یاری دهند.

این اثر به‌عنوان متن درس «افعال الهی» برای دانشجویان رشته الهیات (گرایش کلام امامیه) در مقطع دکتری و رشته‌های الهیات، کلام، و تفسیر موضوعی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تدوین شده است؛ البته دیگر علاقه‌مندان به این زمینه تحقیقی نیز می‌توانند از آن بهره‌مند شوند.

در پایان پژوهشگاه لازم می‌داند از تلاش‌های مؤلف محترم اثر، حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدباقر سعیدی‌روشن و نیز از ارزیابان محترم، دکتر عبدالمجید طالب‌تاش و حجج اسلام مرحوم دکتر محمد اسعدی و دکتر محمدتقی فعالی سپاسگزاری کند.

دانشگاه آزاد اسلامی استان قم

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

فهرست مطالب

۱	 سرآغاز
۲	 اهداف
۲	 ضرورت‌ها
۳	 روش
۳	 ویژگی‌ها
۴	 تقدیر و سپاس

فصل ۱: مبانی، مفاهیم و قلمرو پژوهش

۵	 ۱-۱. موضوع پژوهش و مسائل آن
۶	 ۲-۱. هدف و ضرورت
۸	 ۳-۱. پرسش‌ها
۹	 ۴-۱. فرضیه‌ها
۹	 ۵-۱. پیشینه طرح مسئله
۱۰	 ۶-۱. پیشینه تحقیق مسئله
۱۱	 ۷-۱. روش و رویکرد
۱۲	 ۸-۱. ارکان چهارگانه توحید
۱۳	 ۹-۱. جهان هستی، فعل الله
۱۳	 ۱۰-۱. تفاوت نگرش علمی و نگرش عقلی - دینی به هستی
۱۴	 ۱۱-۱. افعال الهی، توحید افعالی
۱۴	 ۱۲-۱. عقل، فاعلیت مطلق خدا و توحید افعالی
۱۵	 ۱۳-۱. قرآن و مؤلفه‌های توحید افعالی
۱۵	 ۱۴-۱. خدای دائم الحضور و پیوسته در آفرینش
۱۶	 ۱۵-۱. هستی تجلی اوصاف کمال حق تعالی
۱۶	 ۱۶-۱. فاعلیت مطلق خدا، و نظام اسباب عالم
۱۷	 ۱۷-۱. فاعلیت مطلق خدا، نقش انسان در افعال خود